

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 9 maja 2025 r.

Poz. 617

OBWIESZCZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 5 maja 2025 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego dotyczącego oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2022 r. w sprawie programu pilotażowego dotyczącego oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy (Dz. U. poz. 2805), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego dotyczącego oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy (Dz. U. poz. 956).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego dotyczącego oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy (Dz. U. poz. 956), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Zdrowia: wz. W. Konieczny

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 2704).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia
z dnia 5 maja 2025 r. (Dz. U. poz. 617)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 23 grudnia 2022 r.

w sprawie programu pilotażowego dotyczącego oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy

Na podstawie art. 48e ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa program pilotażowy dotyczący oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy, zwany dalej „programem pilotażowym”.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) Fundusz – Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 2) oddział Funduszu – oddział wojewódzki Funduszu;
- 3) oddziaływania terapeutyczne – działania zespołu terapeutycznego ukierunkowane na wspieranie procesów mających pozytywny wpływ na stan zdrowia pacjenta, w szczególności podejmowane w ramach indywidualnego procesu terapeutycznego, procesu grupowego i innych procesów;
- 4) osoba z doświadczeniem traumy – osobę:
 - a) u której stwierdzono zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 rozpoznanie:
 - F43 – Reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne,
 - F43 z rozszerzeniami (F43.0 Ostra reakcja na stres, F43.1 Zaburzenie stresowe pourazowe, F43.2 Zaburzenia adaptacyjne, F43.8 Inne reakcje na ciężki stres, F43.9 Reakcja na ciężki stres, nieokreślona),
 - F.62.0 – Trwała zmiana osobowości po katastrofie,
 - b) z innymi doświadczeniami traumatycznymi;
- 5) program oddziaływań terapeutycznych – autorski program przygotowany przez realizatora programu pilotażowego, uwzględniający metody oraz techniki diagnostyczne i terapeutyczne o udowodnionej naukowo skuteczności oraz sposób organizacji udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w ramach tego programu;
- 6) rozporządzenie w sprawie leczenia psychiatrycznego – przepisy wydane na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w zakresie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień;
- 7) ustawa – ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

§ 3. 1. Celem programu pilotażowego jest ocena efektywności różnych programów oddziaływań terapeutycznych przygotowanych przez realizatorów programu pilotażowego.

2. Realizacja programu pilotażowego polega na zastosowaniu kompleksowego i dostosowanego do potrzeb osób z doświadczeniem traumy programu oddziaływań terapeutycznych.

3. Program oddziaływań terapeutycznych ma na celu:

- 1) poprawę stanu zdrowia psychicznego;
- 2) poprawę funkcjonowania społecznego;

¹⁾ Na dzień ogłoszenia obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej działem administracji rządowej – zdrowie kieruje Minister Zdrowia, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 2704).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 858, 1222, 1593, 1615 i 1915 oraz z 2025 r. poz. 129 i 304.

- 3) zwiększenie wiedzy i samoświadomości w odniesieniu do zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań oraz kompetencji dotyczących radzenia sobie ze stresem;
- 4) zwiększenie satysfakcji osób z doświadczeniem traumy z udzielanej im opieki i leczenia.

4. Program oddziaływań terapeutycznych uwzględnia oddziaływania terapeutyczne, w związku z co najmniej jednym z następujących rodzajów doświadczeń traumatycznych:

- 1) uczestnictwo w działaniach wojennych lub doświadczenie uchodźcze w związku z konfliktem zbrojnym;
- 2) doświadczenie lub bycie świadkiem przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej;
- 3) uczestnictwo pośrednie lub bezpośrednie w wypadku komunikacyjnym;
- 4) doświadczenie skutków kataklizmu naturalnego lub pożaru.

5. Wyniki programu pilotażowego zostaną wykorzystane do poprawy jakości i efektywności oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy.

§ 4.³⁾ Okres realizacji programu pilotażowego trwa od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 czerwca 2025 r.

§ 5. Programem pilotażowym są objęte świadczenia opieki zdrowotnej zawarte w załącznikach do rozporządzenia w sprawie leczenia psychiatrycznego, w zakresie, o którym mowa w § 9 ust. 1.

§ 6. 1.⁴⁾ Realizator programu pilotażowego udziela świadczeń opieki zdrowotnej osobom z doświadczeniem traumy.

2.⁵⁾ W przypadku braku rozpoznania, o którym mowa w § 2 pkt 4 lit. a, dopuszcza się przeprowadzenie procesu diagnostycznego polegającego na udzieleniu od 1 do 3 porad psychologicznych diagnostycznych lub od 1 do 3 porad lekarskich diagnostycznych w oparciu o rozpoznanie Z03 – obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne, zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10.

3.⁵⁾ Rozpoznanie Z03, o którym mowa w ust. 2, powinno zostać zmienione po zakończeniu procesu diagnostycznego, podczas porady lekarskiej diagnostycznej.

§ 7. 1. Realizator programu pilotażowego posiada komórkę organizacyjną, potwierdzoną wpisem w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą – część VIII kodu resortowego:

- 1) 1700 – Poradnia zdrowia psychicznego lub
- 2) 1701 – Poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, lub
- 3) 1706 – Poradnia leczenia nerwic, lub
- 4) 1707 – Poradnia leczenia nerwic dla dzieci i młodzieży, lub
- 5) 1710 – Poradnia psychosomatyczna, lub
- 6) 1711 – Poradnia psychosomatyczna dla dzieci i młodzieży, lub
- 7) 1790 – Poradnia psychologiczna, lub
- 8) 1791 – Poradnia psychologiczna dla dzieci i młodzieży, lub
- 9) 2700 – Oddział dzienny psychiatryczny (ogólny), lub
- 10) 2702 – Oddział dzienny psychiatryczny rehabilitacyjny, lub
- 11) 2703 – Oddział dzienny psychiatryczny rehabilitacyjny dla dzieci i młodzieży, lub
- 12) 2706 – Oddział dzienny zaburzeń nerwicowych, lub
- 13) 2707 – Oddział dzienny zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży, lub
- 14) 2730 – Zespół leczenia środowiskowego (domowego), lub
- 15) 4700 – Oddział psychiatryczny (ogólny), lub

³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 czerwca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego dotyczącego oddziaływań terapeutycznych skierowanych do osób z doświadczeniem traumy (Dz. U. poz. 956), które weszło w życie z dniem 13 lipca 2024 r.

⁴⁾ Oznaczenie ust. 1 nadane przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- 16) 4701 – Oddział psychiatryczny (ogólny) dla dzieci i młodzieży, lub
- 17) 4702 – Oddział rehabilitacji psychiatrycznej, lub
- 18) 4704 – Oddział leczenia zaburzeń nerwicowych, lub
- 19) 4705 – Oddział leczenia zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży, lub
- 20) 4710 – Oddział psychiatryczny dla chorych somatycznie.

2. Świadczenia opieki zdrowotnej w ramach programu pilotażowego są udzielane zgodnie z warunkami określonymi w załącznikach nr 1, 4 i 6 do rozporządzenia w sprawie leczenia psychiatrycznego.

3. Realizator programu pilotażowego zapewnia wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną, zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402) dla komórki organizacyjnej, o której mowa w ust. 1.

4. Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej może odbywać się na odległość przy użyciu systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.

5. Decyzję o udzieleniu świadczenia opieki zdrowotnej w sposób, o którym mowa w ust. 4, podejmuje osoba udzielająca tego świadczenia, biorąc pod uwagę stan zdrowia osoby z doświadczeniem traumy, aktualny stan wiedzy medycznej oraz sytuację epidemiczną.

6. Realizator programu pilotażowego w ramach świadczeń opieki zdrowotnej udziela pomocy:

- 1) długoterminowej – trwającej powyżej 4 tygodni;
- 2) krótkoterminowej – trwającej do 4 tygodni;
- 3) konsultacyjnej – świadczeniobiorcom niekwalifikującym się do udzielenia pomocy, o której mowa w pkt 1 i 2.

§ 8. 1. Realizator programu pilotażowego zapewnia personel udzielający świadczeń opieki zdrowotnej składający się z:

- 1) osoby posiadającej certyfikat psychoterapeuty lub osoby ubiegającej się o otrzymanie certyfikatu psychoterapeuty, lub specjalisty psychoterapii dzieci i młodzieży, lub osoby posiadającej decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dorobku za równoważny ze zrealizowaniem programu szkolenia specjalizacyjnego w tej dziedzinie, zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2025 r. poz. 342), lub osoby w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży, lub
- 2) psychologa;
- 3) specjalisty lekarza w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży lub psychiatrii dziecięcej, lub lekarza specjalisty w dziedzinie psychiatrii, lub lekarza, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarza, który posiada specjalizację I stopnia w dziedzinie psychiatrii, lub lekarza w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, lub lekarza w trakcie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii.

2. Co najmniej połowa z liczby osób wchodzących w skład personelu, o którym mowa w ust. 1, powinna posiadać udokumentowane szkolenie obejmujące program leczenia osób z doświadczeniem traumy w wymiarze minimum 50 godzin.

§ 9. 1. Personel udzielający świadczeń opieki zdrowotnej w ramach programu pilotażowego może udzielać świadczeń opieki psychiatrycznej w zakresie:

- 1) świadczenia psychiatryczne dla dorosłych,
- 2) świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży,
- 3) świadczenia rehabilitacji psychiatrycznej,
- 4) leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych,
- 5) leczenie zaburzeń nerwicowych dla dzieci i młodzieży,
- 6) świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych,
- 7) świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych,
- 8) świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych,
- 9) świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży,

- 10)⁶⁾ porada lekarska diagnostyczna lub porada psychologiczna diagnostyczna,
11) porada lekarska terapeutyczna,
12) sesja psychoterapii indywidualnej,
13) sesja psychoterapii rodzinnej,
14) sesja psychoterapii grupowej,
15) sesja psychoedukacji,
16) sesja wsparcia psychospołecznego,
17) porada lekarska kontrolna,
18) porada psychologiczna

– o których mowa w § 10 ust. 1.

2. Realizator programu pilotażowego, dostosowując realizację świadczeń opieki zdrowotnej do potrzeb zdrowotnych osób z doświadczeniem traumy, może realizować program pilotażowy bez udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–9.

§ 10. 1. Rozliczanie świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w ramach programu pilotażowego odbywa się na podstawie ceny jednostkowej jednostki rozliczeniowej osobodnia, porady, wizyty albo sesji, która dla poszczególnych świadczeń opieki zdrowotnej wynosi:

- 1)⁷⁾ osobodzień na oddziale stacjonarnym dla dorosłych – 384,50 zł;
2)⁷⁾ osobodzień na oddziale stacjonarnym dla dzieci i młodzieży – 521,69 zł;
3)⁷⁾ osobodzień na oddziale dziennym – 276,39 zł;
4)⁷⁾ turnus rehabilitacyjny – 189,64 zł;
5)⁷⁾ porada lekarska diagnostyczna – 232,87 zł;
6)⁷⁾ porada lekarska terapeutyczna (trwająca minimum 60 minut) – 232,87 zł;
7)⁷⁾ porada lekarska kontrolna (trwająca minimum 30 minut) – 102,55 zł;
8)⁷⁾ porada psychologiczna diagnostyczna – 168,18 zł;
9)⁷⁾ porada psychologiczna – 168,18 zł;
10)⁷⁾ sesja psychoterapii indywidualnej – 202,54 zł;
11)⁷⁾ sesja psychoterapii rodzinnej (trwająca minimum 90 minut) – 434,47 zł;
12)⁷⁾ sesja psychoterapii grupowej (co najmniej 4 osoby, jednak nie więcej niż 12 osób, trwająca minimum 90 minut) – 434,47 zł;
13)⁷⁾ sesja wsparcia psychospołecznego – 123,32 zł;
14)⁷⁾ sesja psychoedukacji (co najmniej 9 osób, jednak nie więcej niż 25 osób, trwająca minimum 90 minut) – 168,18 zł.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 11 i 12, są prowadzone przez dwie osoby wchodzące w skład personelu udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej w podmiocie realizującym program pilotażowy.

§ 11. 1. Wybór realizatora programu pilotażowego przez osoby z doświadczeniem traumy oraz prowadzenie list oczekujących na udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej w ramach tego programu odbywa się na zasadach określonych w ustawie.

2. Korzystanie ze świadczeń opieki zdrowotnej w ramach programu pilotażowego nie wymaga skierowania.

3. W przypadku braku rozpoznania, o którym mowa w § 2 pkt 4 lit. a, pierwsza porada lub wizyta następuje w okresie do 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia się osoby z doświadczeniem traumy do realizatora programu pilotażowego, z wyłączeniem sytuacji niezależnych od tego realizatora.

§ 12. Program pilotażowy jest realizowany przez świadczeniodawców określonych w załączniku do rozporządzenia, którzy zawarli z Funduszem umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie programu pilotażowego.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 13. 1. Wskaźnikami realizacji programu pilotażowego są:

- 1) ustalona na podstawie numerów PESEL liczba osób z doświadczeniem traumy korzystających ze świadczeń opieki zdrowotnej w okresie roku, z podziałem na dorosłych oraz dzieci i młodzież;
- 2) liczba świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych w ramach terapii liczona na podstawie liczby świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych poszczególnym osobom z doświadczeniem traumy w okresie roku;
- 3) liczba świadczeniobiorców, których nie objęto opieką specjalistyczną po pierwszej wizycie lub poradzie;
- 4) liczba osób z doświadczeniem traumy, u których stwierdzono więcej niż jedną diagnozę zaburzeń psychicznych zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10;
- 5) liczba osób z doświadczeniem traumy objętych w okresie 6 miesięcy świadczeniami opieki zdrowotnej o charakterze pomocy krótkoterminowej, długoterminowej oraz konsultacyjnej;
- 6) liczba poszczególnych świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.

2. Ocenie podlegają coroczne wartości wskaźników realizacji programu pilotażowego oraz ich porównanie w perspektywie rok do roku oraz w ostatnim roku programu pilotażowego, a także dynamika ich zmian.

§ 14. 1. Realizator programu pilotażowego przekazuje, nie później niż do końca miesiąca następującego po każdym 6 miesiącach realizacji umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, o której mowa w § 12, oddziałowi Funduszu w formie raportu informacje o aktualnych wskaźnikach realizacji programu pilotażowego.

2. Fundusz dokonuje pomiaru wskaźników realizacji programu pilotażowego oraz ich oceny na podstawie informacji zawartych w raporcie, o którym mowa w ust. 1, dla każdego realizatora programu pilotażowego odrębnie oraz w porównaniu do innych realizatorów programu pilotażowego.

§ 15. 1.⁸⁾ Podmiotem obowiązany do wdrożenia, finansowania, monitorowania i ewaluacji programu pilotażowego jest Fundusz, który przygotowuje raport zawierający analizę i ocenę wskaźników realizacji programu pilotażowego.

2.⁸⁾ Fundusz jest obowiązany do uwzględnienia w raporcie, o którym mowa w ust. 1, wyniku pomiarów wskaźników realizacji programu pilotażowego, o których mowa w § 14 ust. 2.

3.⁹⁾ Fundusz przekazuje ministrowi właściwemu do spraw zdrowia raport, o którym mowa w ust. 1:

- 1) zgodnie ze stanem realizacji programu pilotażowego dostępnym na dzień 30 września 2024 r. – do dnia 31 grudnia 2024 r.;
- 2) za okres od dnia 1 października 2024 r. do dnia 30 czerwca 2025 r. – w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia okresu realizacji programu pilotażowego.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia¹⁰⁾.

⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁰⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 28 grudnia 2022 r.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia
23 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 617)

REALIZATORZY PROGRAMU PILOTAŻOWEGO DOTYCZĄCEGO ODDZIAŁYWAŃ TERAPEUTYCZNYCH
SKIEROWANYCH DO OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM TRAUMY

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego Małgorzata Prystupa w Chełmie.
2. Wojskowy Instytut Medyczny w Warszawie.
3. Zakład Psychoterapii Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie.
4. Szczecińskie Centrum Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.
5. Era Psyche dr Anetta Pereświat-Softan, Długołęka.
6. Fundacja „Uwolnienie” w Łodzi.
7. Dolnośląski Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy we Wrocławiu Oddział Obwód Lecznictwa Kolejowego.
8. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Dęblinie.
9. Grupa Katharsis Sp. z o.o. w Poznaniu.
10. Poradnia Zdrowia Psychicznego, Ewa Stankowska w Poznaniu.
11. Centrum Psychiatrii im. dr. Krzysztofa Czumy w Katowicach.
12. High Clinic Sp. z o.o. – Świętokrzyskie Centrum Medyczne Artmedik w Kielcach.
13. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim.
14. CM UNIMED sp. z o.o. w Krakowie.
15. Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „Nadzieja” w Bielsku-Białej.
16. Stowarzyszenie „W dobrą stronę” w Krakowie.
17. Przejście – stowarzyszenie pomocy ofiarom wypadków i katastrof komunikacyjnych oraz przemocy w Zabawie.
18. Szpital Neuropsychiatryczny im. prof. M. Kaczyńskiego w Lublinie.